

Bijlage bij *Coronasteun stabiliseerde de economie, maar was ook ruim van Menno Schellekens, Anne Li Cnossen en Rianne 't Jong in ESB 106(4799), 309-311.*

Gegevens van de analyse

In deze analyse is gebruikgemaakt van de steun-, omzet en belastingschuldendata op ondernemingsniveau van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CBS heeft deze gegevens verkregen via de Belastingdienst, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Deze historische bedrijfsresultaten maken inzichtelijk hoe de omzet van ondernemers zich heeft ontwikkeld in het 'coronajaar' 2020.

De analyse is gebaseerd op steunpakketten uit de periode maart tot en met december 2020. De verstrekte steunbedragen in 2020 in euro's zijn beschikbaar voor de NOW 1.0, NOW 2.0, NOW 3.1, TVL 1. De overige (sectorale) steunmaatregelen zijn niet in de analyse meegenomen. In aanvulling op de analyse van de steunmaatregelen is er gekeken naar de stand van aan corona gerelateerde belastingschulden van ondernemingen in eurobedragen op 28 februari 2020.

Beschikbare sectoren

De omzetcijfers over 2020 zijn momenteel alleen beschikbaar voor de sectoren groothandel, vervoer en opslag, horeca, informatie en communicatie, specialistische zakelijke diensten en overige zakelijke dienstverlening. Helaas zijn cijfers voor de detailhandel en de bouwnijverheid nog geen onderdeel van de analyse. De sectoren die wel zijn meegenomen representeren ongeveer de helft van de totale Nederlandse economie, waardoor de analyse waarschijnlijk toch een relevant eerste beeld te zien geeft. In totaal zijn er ruim één miljoen ondernemingen meegenomen in de analyse.

Maatstaf ondernemingsgrootte

Naast gegevens over omzetmutaties gebruiken wij data over het aantal werkzame personen bij iedere onderneming. De gegevens worden bij het CBS geregistreerd als 'Bedrijfseenheid', niet als fiscale of juridische entiteit. Het CBS geeft aan dat de werkgelegenheidscijfers niet exact zijn en voornamelijk worden gebruikt om de groottes van ondernemingen te classificeren. Geaggregeerd op sectorniveau leidt dit tot schattingen die goed overeenkomen met statistieken van werkgelegenheid.

Verwachte omzeterdervng

Voor de analyse van de terugvorderingen is gebruik gemaakt van verwachte omzeterdervng opgegeven door ondernemers bij het aanvragen van de NOW 1.0 en NOW 2.0. In de definitieve vaststelling van het UWV wordt gebruik gemaakt van omzetgegevens uit onder andere accountantsverklaringen en derdenverklaringen. Vervolgens is berekend of ondernemers (een deel van) het ontvangen voorschot moeten terugbetalen of dat zij recht hebben op (een deel van) de overige 20 procent van het steunbedrag.

Deze analyse richt zich bij de berekening alleen op de omzetcijfers van ondernemingen. Het kan bij de vaststelling van het steunbedrag echter ook voorkomen dat een bedrijf het verwachte omzetverlies of meer heeft geleden, maar dat de loonsom is gedaald. In dat geval is het mogelijk dat een bedrijf subsidie moet terugbetalen. Omdat wij geen toegang hebben tot deze cijfers kijken we alleen naar de omzet. Uit voorlopige cijfers van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid blijkt dat de voornaamste reden van terugbetaling is dat het omzetverlies lager is dan door de werkgever werd ingeschat. Het overgrote deel van de terugvorderingen komt doordat een groep werkgevers een omzetverlies van minder dan 20 procent heeft gerealiseerd. Daarnaast blijkt dat in 20 procent van de gevallen een terugvordering zal moeten plaatsvinden als gevolg van een daling in de loonsom. In lijn met deze cijfers, verwachten wij dat de cijfers van dit artikel een onderschatting van de werkelijke terugvorderingen zullen zijn.